

Utbildningsdepartementet

Högskoleverket
Box 7851
103 99 STOCKHOLM

Uppdrag att utreda behovet av en särskild specialpedagogexamen

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Högskoleverket att utreda behovet av en särskild specialpedagogexamen och behovet av specialpedagoger.

Högskoleverket ska samråda med Statens skolverk, Statens skolinspektion, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Myndigheten för handikappolitisk samordning vid genomförandet av uppdraget.

Högskoleverket ska lämna en delrapport till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 1 februari 2012. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 maj 2012.

Bakgrund

I propositionen *Bäst i klassen – en ny lärarutbildning* (prop. 2009/10:89, 2009/10:UbU16, rskr 2009/10:248) gjorde regeringen bedömningen att specialpedagogexamen bör ses över i särskild ordning för att klargöra hur man på bästa sätt tillgodoser behovet av specialpedagogik och specialundervisning i förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, skolan och vuxenutbildningen samt det behov av specialpedagogiskt stöd som lärare och förskollärare kan ha.

Vidare anføres i propositionen bl.a. följande.

Barn och elever kommer till förskolan, skolan och vuxenutbildningen med olika förutsättningar och behov. Varje lärare och förskollärare måste uppmärksamma elever och barn i behov av särskilt stöd och kunna svara för att de både får rätt sorts stöd och stöd i tillräcklig omfattning. Dessutom krävs att det finns lärare och förskollärare med fördjupade specialpedagogiska kunskaper.

Regeringens ambition är att i så stor utsträckning som möjligt tillgodose behovet av lärare och förskollärare med de fördjupade kunskaper som behövs för att alla elever och barn ska ges goda förutsättningar att nå de nationella målen för skolan och förskolan.

Utbildningen som leder till specialpedagogexamen har under 1990-talet förändrats både till innehåll och förutsättningar. Den tidigare speciallärarexamen var inriktad mot elever med olika funktionsnedsättningar och inlärningssvårigheter men kom 1990 att ersättas av specialpedagogexamen.

Regeringen beslutade 2007 att återinföra speciallärarexamen, vilket kan ha påverkat behovet av en särskild specialpedagogexamen och behovet av specialpedagoger.

I propositionen *Bäst i klassen – en ny lärarutbildning* anförs också följande. Det övergripande målet för specialpedagogexamen enligt examensordningen, bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100), är att studenten för examen ska ha uppnått sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialpedagog för barn och elever i behov av särskilt stöd inom förskola, förskoleklass, fritidshem, skola eller vuxenutbildningen. Enligt Högskoleverkets utvärdering av specialpedagogutbildningen 2005 (Högskoleverket 2006:10) har målen i examensordningen tolkats vid lärosätena som att specialpedagogen har en yrkesroll där det konkreta arbetet med elever i behov av särskilt stöd är ett underordnat mål och att specialpedagogens roll i första hand ska vara rådgivande, handledande och utvecklande. Det konkreta arbetet med barnen överläts på detta sätt i stor utsträckning åt lärarna.

Mot denna bakgrund bör Högskoleverket ges i uppdrag att utreda behovet av en särskild specialpedagogexamen och behovet av specialpedagoger.

På regeringens vägnar

Jan Björklund

Johan Gerdin

Kopia till

Riksdagen/utbildningsutskottet
Myndigheten för handikappolitisk samordning
Statens skolverk
Statens skolinspektion
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Linnéuniversitetet
Örebro universitet
Högskolan Kristianstad
Malmö högskola
Mälardalens högskola